

Maaseutuverkoston toimintasuunnitelma 2025

Sisällys

1 MAASEUTUVERKOSTO: INNOVAATIOITA, INSPIRAATIOTA JA TIEDONVIRTAA	3
1.1 Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet	3
Viestinnän tavoitteet	4
1.2 Toiminnan teemat – ketterästi kehityksen kärjessä	5
1.3 Oleellisen äärellä – toiminnan painopisteet 2023–2027	6
1.4 Yhdessä kohti tavoitteita – ohjausryhmä verkoston ytimessä	7
2 MAASEUTUVERKOSTON TOIMINTA KÄYTÄNNÖSSÄ	7
2.1 Sidosryhmien sparrausta ja verkostotoiminnan vahvistamista	7
2.2 Laatua ja vaikuttavuutta CAP-suunnitelmien toimeenpanoon	11
2.3 Rahoitusmahdollisuudet tutuiksi ja tietoisuuteen	11
2.4 Tuloksia ja tietoa CAP-suunnitelman toteutuksesta	12
2.5 Innovaatioita ja yhteistyötä	13
2.5.1 EIP-AGRI ja muu innovaatiotoiminta	13
2.5.2 AKIS-verkoston toiminnan tukeminen	14
2.6 Hyvät ideat jakoon	14
2.7 Lähiruokapäivä avaa ovet maaseudun elämyksiin	15
2.8 Toiminnan arvioinnin välineet	15
3 VIESTINTÄ JA KOULUTUS LUOVAT TOIMINNAN KIVIJALAN	16
3.1 Viestintä	16
Viestinnän verkostotyön tavoitteet	17
3.1.1 Temaattiset viestintäverkostot	17
3.1.2 Verkkosivustot ja sosiaalinen media	18
3.2 Koulutus	18
3.2.1 Neuvojen täydentävä koulutus	20
3.3 Hyvät käytännöt ja verkostot	20
4 MAASEUTUVERKOSTON RAHOITUSSUUNNITELMA	22
Rahoitussuunnitelma vuodelle 2025	23
Liitteet	26

1 MAASEUTUVERKOSTO: INNOVAATIOITA, INSPIRAATIOITA JA TIEDONVIRTAA

Maaseutuverkosto on Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maaseudun kehittämistä edistävä verkosto, joka mahdollistaa laajan tiedon-, kokemuksen- ja menetelmien vaihdon sekä lisää vuoropuhelua paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Maaseutuverkoston tehtävänä on toimintansa kautta edistää EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden toimia erityisesti lisäämällä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa verkoston toimijoiden kesken. Keskeistä on, että potentiaaliset tuensaajat ja suuri yleisö ovat tietoisia kehittämissuunnitelmien mahdollisuuksista ja tuloksista. Maaseutuverkostotoiminta edesauttaa myös hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen leviämistä toimijoiden keskuudessa. Toiminnan koordinoijana ja mahdollistajana toimii Ruokavirastoon sijoitettu maaseutuverkostoyksikkö.

Toimintasuunnitelmassa määritellään maaseutuverkostotoiminnan painopistealueet ja tavoitteet vuodelle 2025. Toimintasuunnitelmassa esitetään toimintamallit, joiden kautta tavoitteet sekä toiminnan arvioinnin mittarit saavutetaan. Myös maaseutuverkoston koulutussuunnitelma esitetään tapahtumakokonaisuuksittain toimintasuunnitelman liitteenä (ks. liite 3.). Maaseutuverkosto.fi-tapahtumakalenterissa on koulutusajankohdan mukaisesti nähtävissä koulutustapahtumien tarkempi ohjelma ja muu koulutukseen liittyvä informaatio, paitsi silloin, kun koulutus ei ole avoin kaikille. Myös koulutusmateriaali ja tapahtumasta tarpeen mukaan kuvattu videotallenne taltioidaan maaseutuverkosto.fi-sivuston tapahtumakalenteriin tai maaseutuverkoston YouTube-kanavalle.

1.1 Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet

Maaseutuverkoston toiminnan tavoitteet pohjautuvat Manner-Suomen ja Ahvenanmaan EU:n maatalouspolitiikan (CAP) rahoituskauden tavoitteisiin ja painopisteisiin, joiden puitteissa:

1. Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa
2. Tuetaan ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita
3. Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta
4. Sekä läpileikkaavana tavoitteena, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Maaseutuverkoston EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 toimintasuunnitelmassa tärkeimmiksi tavoitteiksi on määritelty:

1. Lisätä asiaankuuluvien sidosryhmien osallistumista CAP-strategiasuunnitelman toimeenpanoon ja tarvittaessa myös suunnitteluun.
2. Parantaa CAP-suunnitelmien toimeenpanon laatua ja suoritusperusteisen toimeenpanomallin toteuttamista.
3. Lisätä yleisön ja tuensaajien tiedonsaamista CAP-suunnitelmasta ja rahoitusmahdollisuuksista.

- Edistää maatalouden ja maaseudun kehittämisen innovaatioita ja tukea kaikkien sidosryhmien osallistumista, osaamista ja tiedonsaamista sekä sidosryhmien välistä vuorovaikutusta ja vertaisoppimista.
- Edistää seuranta- ja arviointivalmiuksia sekä CAP-suunnitelmien tulosten levittämistä

Vuoden 2025 maaseutuverkostotoiminnan painopisteet:

- Maaseudun kehittäjien osaamisen tukeminen
- Ympäristö ja ilmasto
- Uuden kauden (2028-) valmistelu
- Kriittinen infrastruktuuri

Esimerkki teemoittaisesta vaikuttavuuspolusta.

Viestinnällä on tärkeä rooli maaseutuverkoston toiminnassa ja tavoitteiden saavuttamisessa. Viestintään panostetaan rahoituskaudella laajasti, ja se huomioidaan kaikilla ohjelmatyön osa-alueilla. EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 viestinnän tavoitteina on, että EU:n maatalouspolitiikan rahoituksen mahdollisuudet ymmärretään ja tuensaajat osaavat hakea ja hyödyntää rahoitusta, ja että suomalaiset ymmärtävät elinvoimaisen maaseudun ja kestävän ruoantuotannon merkityksen koko Suomelle.

Viestinnän tavoitteet

Viestinnän päämäärää tukee neljä tavoitetta:

1. Tuensaajat saavat tiedon oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi

2. Uudet tuenhakijat löytävät rahoituksen pariin
3. Kansalaiset ja sidosryhmät ymmärtävät rahoituksen tavoitteet, tulokset ja vaikutukset
4. Toimivien kumppanuuksien avulla tavoitetaan uusia ja keskeisiä kohderyhmiä

Ulkoisen viestinnän tavoitteet

- **EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen merkitys tunnistetaan huoltovarmuuden ja turvallisuuden takaajana.** Tuomme esille EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen merkitystä huoltovarmuuden ja turvallisuuden teemoissa sekä kriittisen infran turvaamisessa. Lisäksi viestimme huoltovarmuuden ja turvallisuuden rahoituksen mahdollisuuksista esimerkiksi laajakaistatoimijoille ja vesihuoltoinvestointien rakentajille.
- **EU:n maaseuturahoituksen merkitys tunnistetaan kulttuurin edistäjänä.** Nostamme esiin EU:n maaseuturahoituksen avulla rahoitettuja kulttuurikohteita ja kulttuurihankkeita ja toteutamme aiheesta Leader-vaikuttavuuskampanjan.
- **Yhä useampi yrittäjä löytää maaseuturahoituksen mahdollisuudet.** Viestimme yritysten investointituen mahdollisuuksista. Tavoitteena on saada yrittäjiä hakemaan enemmän investointitukia yritystoimintansa kehittämiseksi.

Viestinnän verkostotyön tavoitteet

- Viestintämme ympäristö- ja ilmastoteemoista on vaikuttavampaa.
- Viestinnän kieli on ymmärrettävämpää tuenhakijoille ja -saajille.
- Maaseutuviestinnän koordinaattoreiden keskinäinen yhteistyö vakiintuu.
- Kehitämme verkkosivustoja ja visuaalisuutta sekä tuotamme materiaalia.
- Ett speciellt fokusområde: Åland och dess CAP-kommunikation.

1.2 Toiminnan teemat – ketterästi kehityksen kärjessä

Teemoja toteutetaan maaseutuverkostotoiminnassa yhteistyönä muun muassa ministeriöiden, Ruokaviraston, ELY-keskusten, Leader-ryhmien sekä kuntien ja muiden ohjelman parissa toimivien tahojen kanssa. Maaseutuverkosto tukee valittuja teemoja tarjoamalla toimijoille niihin liittyviä työkaluja, verkostoyhteistyön mahdollisuuksia ja käytännön hyviä esimerkkejä maaseutuohjelman mahdollisuuksista. Valittuja teemoja ja toiminnan painopisteitä voidaan toteuttaa teemaryhmätoiminnan kautta, verkostokoordinaattorin vetämänä tai ostopalveluna hankitun koordinaattoritoiminnan kautta. Mahdollisuuksia on hyvin monimuotoiseen temaattiseen toimintaan.

Temaattista toimintaa on mahdollista toteuttaa myös kansallisen ja kansainvälisen fokusryhmätoiminnan muodossa. Maaseutuverkostoyksikkö tukee myös kansainväliseen teemaryhmätoimintaan liittyvää maaseutuverkoston jäsenten osallistumista kansainvälisen (kv)-palvelupakettitoiminnan kautta.

Vuoden 2020 aikana maaseutuverkostotoiminnassa tehtiin iso digiloikka. Virtuaaliset seminaarit ja erilaiset työskentelyalustat tulivat jokapäiväisiksi työvälineiksi. Vuoden 2025 aikana virtuaalisten välineiden hyödyntämistä kehitetään edelleen. Maaseutuverkoston digitaalisen verkostoalustan (Maaseutuverkosto.fi) ja siihen liittyvän hankerekisterin käyttöä edistetään. Kävijämäärät sivustolla ovat lisääntyneet kuukausittain.

Lisäksi kokeillaan ja kehitetään uusia toimintakonsepteja, jotta kynnys maaseutuverkoston toimintaan entisestään madaltuu. Virtuaaliset toimintatavat mahdollistavat entistä paremmin myös Euroopan maaseutuverkoston toiminnan hyödyntämisen. Maaseutuverkosto edistää myös tekoälyn hyödyntämistä toimeenpanon laadun parantamisessa yhdessä Ruokaviraston kanssa.

1.3 Oleellisen äärellä – toiminnan painopisteet 2023–2027

Maaseutuverkostotoiminnan kaksi tärkeää painopistettä ovat viestintä ja maaseutuverkostossa tapahtuvan alueellisen ja temaattisen verkostotoiminnan kehittäminen. Uuden EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden alussa myös kauden toimintojen käynnistämiseen panostetaan maaseutuverkostotoiminnassa vahvasti. Viestinnän rooli edelliseen ohjelmakautteen verrattuna korostuu entisestään.

Alueviestijäverkoston toiminta on jo päässyt hyvään vauhtiin uuden kauden alussa. Viestijöitä koulutetaan ja viestintäverkostotoimintaa kehitetään maaseutuverkostoyksikön koordinoimana. EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 mahdollisuuksien esiin tuominen maaseutualueiden kehittämisessä sekä hyvien käytäntöjen välittäminen konkreettisten esimerkkien kautta on entistä tärkeämpää.

Maaseutuverkoston toimintaa kehitetään ja luodaan toimivia rakenteita alueellisella, maakunnallisella, kansallisella sekä kansainvälisellä tasolla. Toiminnassa panostetaan jo olemassa olevien alueellisten verkostojen tukemiseen, mukaan lukien viestintäverkosto ja uusien perustamiseen sinne, missä niillä on tarvetta ja mahdollisuutta syntyä. Kansallisen maaseutuverkoston rakenteita tuetaan toimintaa palvelevilla työkaluilla ja tapahtumilla. Kansallisen maaseutuverkoston toimintaan haetaan vahvuutta myös temaattisesta ja toiminnallisesta yhteistyöstä kansallisella ja myös kansainvälisellä tasolla naapurimaiden kanssa.

Maaseutuverkostotoiminnan puitteissa edistetään jo käyttöön otettua verkostoalustaa (maaseutuverkosto.fi), jonka kautta maaseutuverkoston toimijat voivat luoda kontakteja keskenään, etsiä kehittämistoimintaan asiantuntijoita ja esitellä laajemmin omaa hanketoimintaansa sekä tuoda koko verkoston tietoisuuteen omat koulutuksensa ja muut tilaisuudet. Alustalla edistetään myös laajempaa rahastojen välistä yhteistyötä hankerekisterin kautta meri- ja kalatalousverkoston kanssa mahdollistamalla alustan hankerekisteri myös meri- ja kalatalousrahaston käyttöön.

Maaseutuverkostotoiminnassa kehitetään aktiivisesti metodeja ja työkaluja myös maaseutuverkostotoiminnan vaikuttavuuden arviointiin ja toiminnan itsearviointiin. Toiminnan itsearviointia toteutetaan vuosille 2025–2026 tehtävän itsearviointisuunnitelman pohjalta. Itsearviointia tullaan edistämään myös toimeenpanon laadun parantamisen puitteissa CAP-kauden Hyrrä-järjestelmän muutosten itsearvioinnin työpajoilla. Näiden toteuttaminen aloitettiin jo vuonna 2024 ja jatketaan vielä vuoden 2025 tammikuussa. Näin varmistetaan muutosten yhteydessä tehdyn kehitystyön kokemusten siirtyminen myös seuraavan kauden muutostöiden tueksi.

Lisäksi vuoden 2025 aikana aloitetaan uuden CAP-kauden 2028–2032 valmistelun tukeminen yhdessä maa- ja metsätalousministeriön ja muiden maaseutuverkostotoimijoiden kanssa. Vuonna 2025 toteutetaan maaseutuverkostotoiminnan kauden 2014–2022 loppuarviointi osana teknisen avun arviointia.

1.4 Yhdessä kohti tavoitteita – ohjausryhmä verkoston ytimessä

Maaseutuverkoston toimintaa ohjaa ja linjaa maa- ja metsätalousministeriön asettama ohjausryhmä ks. Liite 1. EU:n maatalouspolitiikan rahoituskaudella 2023–2027 ohjausryhmään kuuluu 11 varsinaista jäsentä sekä heidän varajäsenensä, 5 pysyvää asiantuntijaa sekä esittelijä ja sihteeri. Ohjausryhmän toiminnassa painottuu vuosittaisen maaseutuverkoston toimintasuunnitelman sisällön linjaus ja konkreettisten tavoitteiden asetanta. Ohjausryhmä hyväksyy vuotuisen toimintasuunnitelman ja seuraa toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden maaseutuverkoston ohjausryhmä valittiin ja nimitettiin maa- ja metsätalousministeriön toimesta alkuvuodesta 2023 ja se aloitti toiminnan järjestäytymiskokouksen myötä maaliskuussa 2023.

Vuonna 2024 ohjausryhmän alaisuudessa toimi kaksi fokusryhmää: ruotsinkielinen yhteistyö sekä ilmasto- ja ympäristö (ks. kappale 2.1). Fokusryhmät jatkavat toimintaansa vielä vuoden 2025 aikana. Mahdollisia uusia fokusryhmiä voidaan perustaa ohjausryhmän päätöksellä vuoden 2025 aikana.

2 MAASEUTUVERKOSTON TOIMINTA KÄYTÄNNÖSSÄ

Maaseutuverkostoyksikön päätehtävä on maaseutuverkostolle laaditun toimintasuunnitelman mukaisen työn koordinointi ja toteutuksen aktivointi. Tällä edistetään maaseutuverkostolle aiemmassa luvussa 1.1 esitettyjen tavoitteiden saavuttamista. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi maaseutuverkostoyksikkö toimii sekä aktiivisena toimijana että monipuolisena mahdollistajana.

Maaseutuverkoston vuotuisessa toimintasuunnitelmassa on teknisen avun asetuksen mukaan esitettävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

1. Kuvaus maaseutuverkoston ja maaseutuverkostoa koordinoivan yksikön toiminnasta sinä vuonna, jota suunnitelma koskee
2. Rahoitussuunnitelma sille vuodelle, jota suunnitelma koskee. Maaseutuverkostoa koordinoiva yksikkö laatii maaseutuverkostotoiminnasta vuosikertomuksen, jossa kuvataan edellisen vuoden toimintasuunnitelman toteutuminen.

Maaseutuverkostoyksikkö tarjoaa maaseutuverkoston toimijoiden työn tukemiseksi ja aktivoimiseksi työkaluja monipuoliseen verkostotoimintaan. Yhtenä työkaluna ovat palvelupaketit, joita tarjotaan verkostotoimijoiden tarpeisiin esim. koulutusten ja koulutusmatkojen sekä kv-toiminnan edistämiseen. Tarkemmat kuvaukset palvelupaketeista ovat liitteessä 5.

Seuraavassa esitetään tarkemmin maaseutuverkoston toimet kunkin maaseutuverkostolle asetetun tavoitteen saavuttamiseksi

2.1 Sidosryhmien sparrausta ja verkostotoiminnan vahvistamista

Maaseutuverkostoyksikkö varautuu auttamaan maa- ja metsätalousministeriötä, Ruokavirastoa sekä ELY-keskuksia, kuntien yhteistoiminta-alueita (YT-alue) ja Leader-ryhmiä uuden maaseutupolitiikan strategiakauden tavoitteiden saavuttamisessa.

Maaseutuverkostoyksikkö järjestää ELY-keskusten eri asiantuntijaryhmille sekä YT-alueille yhteisiä tapaamisia ja tilaisuuksia ja varautuu tukemaan ELY-keskuksia ja YT-alueita alueellisten suunnitelmien jalkauttamisessa ja niistä viestimisessä. YT-alueiden parissa tapahtuvissa toimissa tuetaan myös yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan liittyvien 1. pilarin toiminnan tavoitteita. ELY-keskusten matkustusrajotusten takia vuonna 2025 korostuu virtuaalinen verkostotyö.

Maaseutuverkostoyksikkö järjestää myös Leader-ryhmien työntekijöille ja hallitusten jäsenille koulutus- ja verkostotilaisuuksia. Painopisteinä vuonna 2025 Leader-ryhmien työntekijöiden ja hallitusten osaamisen tukeminen, kansainvälisen työn edistäminen sekä Leader-ryhmien linkittäminen uusiin viiteryhmiiin.

Alueverkostojen kehittämisen osalta panostetaan YT-alueiden/kuntien aktiiviseen osallistumiseen maaseutuverkoston toimintaan. Painopisteenä vuonna 2025 on YT-alueiden maaseutuelinkeinoviranomaisten osaamisen tukeminen.

Uutena toimintatapana järjestetään noin kerran kahdessa kuukaudessa maaseutuhallinnon aamukahvit, joissa käsitellään maaseutuelinkeinoviranomaisille suunniteltavien koulutusten sisältöjä ja aiheita. Aamukahveille kutsutaan YTA-johtajien ja ELY-keskusten maaseutupäälliköiden lisäksi edustajat maa- ja metsätalousministeriöstä sekä Ruokavirastosta. Osallistujamäärän ollessa suuri hyödynnetään erilaisia kyselytyökaluja, jotta kaikkien ääni saadaan kuuluviin. Myös alueelliset maaseutuviestinnän koordinaattorit vahvistavat alueellisia viestintäverkostoja ja lisäävät toimijoiden välistä yhteistyötä. Alueverkostojen vahvistamiseen tarjotaan myös maaseutuverkoston palvelupakettia (liite 5), jolla alueiden toimijat voivat itse halutessaan kokoontua.

De svenskspråkiga anställda inom SA-områden samlades för första gången till en gemensam nätverks- och utbildningsträff på hösten 2023 där det konstaterades att det finns ett behov att även framöver samla speciellt de svenskspråkiga SA-anställda från Svenskfinland och Åland till en gemensam samarbets-, utbildnings- och nätverksträff på svenska. Följande nätverksträff planeras till hösten 2025.

Euroopan komissio julkaisi kesäkuussa 2021 pitkän tähtäimen vision EU:n maaseutualueille vuoteen 2040. Vision toimeenpano on EU:ssa ja jäsenvaltioissa työlistalla tulevana vuosina. Maaseutuverkosto osallistuu omalta osaltaan vision eteenpäin viemiseen Suomessa ja on mukana myös Euroopan maaseutuverkostossa vision toimeenpanon jatkokeskusteluissa. Pitkän tähtäimen maaseutuvisio linkittyy uuden EU-rahoituskauden (2028-) valmisteluun. Tämän vuoksi maaseutuvisio/maaseutusopimus on esillä vahvasti myös maaseutuverkoston toiminnassa vuonna 2025. Pyrimme tuomaan esille suomalaista toimintatapaa ja tuloksia maaseutuvisio tavoitteiden saavuttamisessa. Yhtenä tavoitteena on saada Suomeen Rural Policy Lab –kokous vuoden 2025 toisella puoliskolla.

Eryistä huomioita vision jalkauttamisessa kiinnitetään huomioita maaseutualueilla asuviin nuoriin, jotka osallistuivat aktiivisesti myös Suomen vision työstämiseen. Jatkuvuutta tuetaan maaseutuverkossa myös panostamalla nuoriin maaseudun kehittäjiin.

Lisäksi maaseutuverkostoyksikkö tukee nuoriso-Leader-työtä tekeviä Leader-ryhmiä ja työntekijöitä verkottamalla Leader-työntekijöitä Suomessa, tukemalla koulutusten ja tapaamisten järjestämistä sekä tarjoamalla Leader-ryhmien käyttöön yhtenäisen nuoriso-Leader-ilmeen.

Det finns ingen övergripande ungdoms-LEADER verksamhet på svenska. Frågan diskuteras ett flertal gånger under år 2024. En svenskspråkig ungdomsinsats planeras år 2025 tillsammans med den svensk- och tvåspråkiga LEADER-områdena.

Från och med 1.1.2023 finns en svenskspråkig nätverkskoordinator anställd vid Landsbygdsnätverket för att utveckla den svenskspråkiga servicen som helhet, arrangera svenskspråkiga utbildnings- och nätverkstillfällen och samverka med de övriga nätverkskoordinatorerna kring gemensamma teman för att möjliggöra nya samarbeten och koncept. Samverkan med speciellt Sveriges Landsbygdsnätverk är viktig med tanke på att hitta win-win möjligheter gällande svenskspråkig utbildning och nätverkssamarbete. Ett finskt-svenskt nätverk möts med jämna mellanrum för att diskutera gemensamma frågor. Även nordiskt samarbete ingår i den svenskspråkiga helheten. Samarbete med speciellt Nordregio är viktigt. Samefrågor kommer att speciellt lyftas fram under våren 2025 i samarbete med Sveriges Landsbygdsnätverk under Sveriges landsbygdsvecka En satsning på utvärderingskunskap på svenska genomförs som ett led i resultatet från fokusgruppens önskemål. Gällande klimat& miljö-teman önskade fokusgruppen en satsning på en svenskspråkig kompetenshöjande utbildning kring vattenvårdsfrågor.

För att förbättra den svenskspråkiga kommunikationen har ett svenskspråkigt kommunikationsnätverk inlett sitt arbete på våren 2023. Arbetet fortsätter under år 2025. Ett speciellt fokus läggs på samverkan med Åland och deras CAP-kommunikation. Influencer-samarbetet med kocken Michael Björklund slutförs på våren 2025. Det svenskspråkiga kommunikationsnätverket samarbetar med det finska kommunikationsnätverket kring en gemensam nätverks- och utbildningsresa till Åland i juni 2025.

De svenskspråkiga anställda inom SA-områden (YTA-områden) från Svenskfinland och Åland fortsätter under år 2025 att samlas till en utbildnings- och nätverksträff.

Smarta byar och landsbygder är ett tema som speciellt intresserar de svensktalande områdena i Finland. Nätverkskoordinatorn samverkar till denna del speciellt med motsvarande aktörer på finska sidan och med Norra Sverige där flera satsningar gjorts för att utveckla digitala lösningar och koncept på landsbygden. Svensk- och tvåspråkiga utbildningstillfällen, nätverksträffar och morgonkaffestunder online kring smarta byar konceptet kommer att fortsätta år 2025. Ett speciellt fokus kommer att läggas på förberedelserpengar för smarta byar-projekt.

Landsbygdsnätverkets representanter fortsätter att besöka Åland 1–2 gånger/ år för att diskutera olika önskemål och behov speciellt med representanter från Ålands landskapsregering samt Lokalkraft LEADER Åland. Även andra samarbetspartners på Åland inbjuds till en nätverksträff på Landsbygdscentrum.

För att få inspel till nätverksverksamheten från speciellt de svenskspråkiga områdena i Finland, fortsätter fokusgruppen sitt arbete med två möten under år 2025

Under år 2025 arrangerar Sveriges Landsbygdsnätverk en landsbygdsvecka (v. 19) och hub-verksamhet önskas även i Finland. Speciellt de svensk- och tvåspråkiga landsbygdsaktörerna uppmantras att delta i landsbygdsveckan och skapa samverkan över gränsen.

Den svenskspråkiga nätverkskoordinatorn jobbar som en integrerad del av den finska nätverksverksamheten. När möjligheter ges och behov föreligger ordnas separata svenskspråkiga nätverksträffar och evenemang vid sidan av de finska evenemangen. Även kompletterande verksamhet

arrangeras på svenska som till exempel ett svenskspråkigt informationswebinarium gällande Närmatsdagen. Det finns ett speciellt önskemål att samla mathanverkare från Svenskfinland och Åland till en nätverksträff med t.ex. föreläsare från Sveriges nationella resurscentrum för mathantverk (Eldrimmer). Finland kunde ta modell av Sverige till denna del eftersom det inte finns något motsvarande i Finland. Även Sveriges landsbygdsnätverk driver egna satsningar inom samma tema, bla. MATtanken och ett utbyte eller samverkan mellan Finland och Sverige har efterfrågats.

I Sverige (speciellt Jämtland) jobbar man med intressanta beredkapsprojekt ur en lokal synvinkel som kallas SOT-punkter (Service- och trygghetspunkter). Samverkan mellan Sverige och Finland kunde gynnas till denna del genom erfarenhetsutbyte, nätverk och ett seminarium för att lyfta fram bästa praxisprojekt. En nätverksmorgon på svenska arrangeras med beredskap som huvudtema under år 2025. Temat torde även intressera deltagare från Sverige.

Ilmasto ja ympäristöasiat (I&Y) ovat yksi maaseutuverkoston toiminnan 2025 painopisteistä. Ohjelmakauden alkupuolella on tärkeää tukea ympäristö- ja ilmastorahoitusten hakuja sekä edistää maaseudun ja maatalouden kehittäjien monialaista yhteistyötä.

Vuonna 2024 maaseutuverkostossa työskenteli kaksi fokusryhmää: ruotsinkielinen yhteistyö sekä ilmasto- ja ympäristö. Fokusryhmien tapaamisissa (4 kpl) ideoitii maaseutuverkoston toimintasuunnitelman teemoja ja pureuduttiin vaikuttavuuteen. Fokusryhmät osallistuivat Nurmeksessa syyskuussa järjestettyyn Maaseutuparlamenttiin. Osallistumisen päätavoite oli verkostoituminen, mutta tapaamisessa pohdittiin myös ei-tuotannollisten investointien vauhdittamista. Molempien fokusryhmien toiminta jatkuu vuonna 2025.

Vuoden 2025 toimintasuunnitelman laadinnassa on huomioitu myös muut sidosryhmäkeskustelut sekä ilmasto- ja ympäristörahoituksen hakutilanne. Toimintasuunnitelman keskiössä ovat I&Y-hankkeiden syntymisen edistäminen (Ideavirtaamo), hyvien hankekäytänteiden sekä tiedon jakaminen. Samalla edistetään uusien, innovatiivisten ideoiden ja hankkeiden syntymistä.

Lisäksi I&Y-teema on mukana SPRING'25 goes AgriVenture -tapahtumassa sekä KoneAgrian innovaatiotorilla. Hyviä käytänteitä jaetaan myös maatalousluonnon monimuotoisuuteen keskittyvässä pellonpiennarpäivässä, joka järjestetään yhdessä Priodiversity LIFE -hankkeen kanssa. Tapahtumien järjestämisessä hyödynnetään yhteistyöverkostoja, jotta mahdollisimman moni pääsisi mukaan tilaisuuksiin. Lisäksi I&Y-asioissa tehdään tiivistä yhteistyötä viestinnän kanssa.

Aiempien vuosien tapaan palvelupaketteja hyödynnetään uusien sidosryhmien saamiseksi verkostotoimintaan ja uudentyyppisen toiminnan mahdollistamiseksi.

Lisäksi maaseutuviestinnän koordinaattoreille tarjotaan mahdollisuus hyödyntää koulutuksen palvelupakettia vuosittain yhteensä 3000 euron edestä alueellisten viestintäverkostojen koollekutsumiseen. Käytännössä kyse voi olla joko kaksipäiväisestä tilaisuudesta tai kahdesta yhden päivän tilaisuudesta. Tilaisuudessa tulee kuitenkin olla ELY-keskuksen lisäksi toinen järjestävä taho, esimerkiksi YT-alue tai Leader-ryhmä.

2.2 Laatu ja vaikuttavuutta CAP-suunnitelmien toimeenpanoon

Toimeenpanon laatu käsitetään maaseutuverkostotyössä laajasti. Se tarkoittaa sekä EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden hallinnollista toimeenpanoa että rahoitettujen toimenpiteiden laatua. Laadun parantaminen nivoutuu tiiviisti maaseutuverkoston järjestämiin koulutuksiin ja hyvien käytäntöjen keräämiseen ja levittämiseen. Käytännön esimerkkejä ja kokemuksia välitetään toimeenpanossa työskenteleville ja samalla lisätään asiakkaiden ja viranomaisten dialogia. Molemmipuolista yhteisymmärrystä lisäämällä pyritään helpottamaan toimeenpanon pullonkauloja ja sujuvoittamaan tukien hakuprosesseja. Koulutusten avulla puututaan havaittuihin kehittämiskohteisiin ja sparrataan niin hallintoa kuin käytännön toimijoita yhä parempiin tuloksiin.

EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden alueellisesta näkyvyydestä ovat vastuussa alueiden toimijat. Maaseutuverkoston tehtävänä on auttaa ja innostaa heitä toimimaan aktiivisesti alueillaan ja myös elää ajassa mukana kehittämistoimien osalta. Viestintä- ja toimijaverkoston, tuetun materiaalin ja toiminnan painopisteajattelun avulla pyritään suoraan vaikuttamaan alueiden aktiivisuuteen.

Vuoden aikana maaseutuverkostoyksikkö mahdollistaa samaa työtä tekevien asiantuntijoiden tapaamisia niin virtuaalisesti kuin fyysisiä tapahtumia järjestäen. Maaseutuverkostoyksikkö järjestää tarpeen mukaan ELY-keskusten asiantuntijoille valtakunnallisia tapaamisia asiantuntijaryhmittäin

Leader-päiviä, hallituskoulutuksia ja puheenjohtajatapaamisia jatketaan myös vuonna 2025 sekä virtuaalisten, että fyysisten tapahtumien puitteissa. Ryhmäkohtaiset tapaamiset on koettu tarpeellisiksi oppimisen ja kokemusten vaihtamisen paikoiksi. Myös eri teemojen alla järjestettävät ajankohtaispäivät, jossa osallistujat kokoontuvat joko fyysisesti tai virtuaalisesti yhteen, on koettu tärkeiksi tapahtumiksi. Hanketoimijoille maaseutuverkostoyksikkö on varautunut järjestämään teemallisia hanketreffejä mm. Älykkäät kylät, EIP sekä ilmasto- ja ympäristöteemaisten sekä maatalouden liikkeenjohtoon liittyvien toimenpiteiden aktivoimiseksi ja toimijoiden verkottamiseksi. Spontaanimpaan asiantuntijoiden tapaamiseen kannustetaan verkostoalustan tematreffi-työkalulla.

Leader-työn ja Nuoriso-Leaderin osalta on koostettu koulutuspaketit Pinja-alustalle. Linkit koulutuspaketteihin löytyvät [Pikantti-palvelun](#) kautta. Koulutuskokonaisuuden tarkoituksena on toimia koulutusmateriaalina Leader-ryhmien uusille työntekijöille ja hallitusten jäsenille. Koulutuskokonaisuutta täydennetään tarpeen mukaan.

Kehittämishjelman vaikutusten ja vaikuttavuuden parissa tehdään verkostossa laajasti töitä, ja tämän työn tuloksia pyritään hyödyntämään tehokkaasti. Esimerkkien ja hyvien käytäntöjen kautta pyritään tukemaan sekä toimeenpanon laadun, että alueellisen näkyvyyden edistämistä. Lisäksi toiminnan vaikuttavuutta pyritään lisäämään verkostotyön kehittämisen kautta etenkin aluetasolla ja temaattisissa verkostoissa. Yhteiseen hiileen puhaltamalla saadaan toimintaan huomattavasti lisää tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

2.3 Rahoitusmahdollisuudet tutuiksi ja tietoisuuteen

EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden viestinnässä panostetaan siihen, että tieto maaseudun kehittämisen mahdollisuuksista tavoittaa potentiaaliset tuensaajat mahdollisimman hyvin. Tämän saavuttamiseksi on tärkeää, että viestit kulkevat paitsi valtakunnallisella tasolla myös alueellisesti ja

paikallisesti. Maaseutuverkostoyksikkö osallistuu viestinnän suunnitteluun ja toteuttamiseen yhdessä maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston kanssa ja vastaa viestintäverkoston toiminnan koordinoinnista. Tavoitteen saavuttamiseksi on lisäksi tärkeää, että hyväksi viestinnän käytännöksi todettu alueellinen viestintäverkosto toimii EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden puitteissa.

Viestintäverkoston runko koostuu maaseutuverkostoyksikön viestintähenkilöistä, Ruokaviraston ja MMM:n tiedottajista, ELY-alueittain nimetyistä maaseutuviestinnän koordinaattoreista sekä Leader-ryhmien edustajista. Alueelliset viestintäasiantuntijat ovat merkittävä ohjelmaviestinnän resurssi, ja heidän toimintansa on viestintäverkoston tavoitteiden kannalta erittäin tärkeää. Tämän lisäksi viestintäverkoston toimintaan otetaan mukaan kattavasti edustajia maaseutuverkoston toimijoista, esim. Mane-verkostosta, Maa- ja kotitalousnaisista, ProAgriasta sekä Suomen Kylät ry:stä. Nykyinen EU:n maatalouspolitiikan rahoituskausi ja verkosto huomioidaan parantamalla viestintäyhteistyötä YT-alueiden/kuntien kanssa. YT-alueille järjestetään koulutusta esimerkiksi tukien vaikuttavuuden viestimistä tukemaan. Jotta maaseudun kehittämisen mahdollisuudet tulevat potentiaalisille tuensaajille tietoon, tulee viestien olla selkeitä ja helposti saatavissa. Viestintä auttaa tiedon muotoilemisessa viestinnällisesti mielenkiintoiseen muotoon sekä etsii ja tarjoaa kanavia tiedon välittämiseksi.

Vuoden 2023 aikana käynnistettiin alueviestijämalli yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa.

Ett svenskspråkigt kommunikationsnätverk har inlett sin verksamhet under våren 2023. Nätverket leds av den svenskspråkiga nätverkskoordinatör vid Landsbygdsnätverket i samarbete med Jord- och skogsbruksministeriets kommunikationsansvariga. Nätverket samlas till 3–4 träffar per år. I nätverket ingår representanter från de tvåspråkiga NTM-centralerna, SAO-områden, SLC, Ålands landskapsregering, LEADER-grupper samt Livsmedelsverket, Landsbygdsnätverket och Jord- och skogsbruksministeriet.

2.4 Tuloksia ja tietoa CAP-suunnitelman toteutuksesta

Onnistuneen ohjelmatyön edellytyksenä ja tärkeänä ohjelmatoimijoita motivoivana tekijänä on ohjelman toteutuksesta ja tuloksista kertominen. Tavoitteena on välittää kohderyhmittäin räätälöityä tietoa. Suurelle yleisölle edellisen kauden sekä uuden kauden CAP-strategiasuunnitelman merkitystä nostetaan viestinnässä esiin vaikutusten, tulosten ja hyvien esimerkkien kautta. Vaikuttavuutta tuodaan ilmi muun muassa konkreettisilla tarinoilla.

Yksi maaseutuverkoston keskeisistä tavoitteista on koota ja välittää tietoa hyvistä esimerkeistä ja käytännöistä. EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden vaikutusten ja hyvien esimerkkien kartoituksessa ELY-keskukset, Leader-ryhmät ja hanketoimijat ovat avainasemassa. Esimerkkien keräämistä tehdään myös yhteistyössä mm. valtakunnallisten hankkeiden kanssa siten, että toimijat ovat tietoisia EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden tukemana eri puolilla maata tapahtuvasta toiminnasta vältyen näin päällekkäisen toiminnan tekemisestä.

Viestintäverkoston avulla alueiden hyvät esimerkit saadaan osaksi valtakunnallista ohjelmaviestintää ja laajempaan näkyvyyteen. Hankkeissa tuotettujen tuloksien ja hyvien käytänteiden löydettävyyttä parannettiin rakentamalla tietopankki maaseutuverkosto.fi -sivustolle yhdessä AgriHubin kanssa. Tietopankki yhdistää jo sivustolla olevan hankerekisterin ja niissä tuotetun tiedon sekä mahdollistaa myös

muista rahoitusvälineistä rahoitettujen hankkeiden tulosten tuomisen yhteen paikkaan. Loppuvuodesta 2024 Tietopankin yhteyteen luotu tekoälyavusteinen tietokorttien luonti madaltaa Tietopankin käyttöön.

Suomen maaseutuverkosto osallistuu myös vuonna 2025 Euroopan maaseutuverkoston (CAP Implementation Contact Pointin) järjestämään Agricultural and Rural Inspiration Awards –kilpailuun, mikäli sellainen järjestetään. Kilpailun tarkoituksena on nostaa esiin maaseuturahaston tuella toteutettuja hankkeita ja antaa niille Euroopan laajuista näkyvyyttä. Lisäksi Suomen maaseutuverkosto kannustaa mahdollisuuksien mukaan suomalaisia kandidaatteja osallistumaan myös muiden tahojen järjestämiin Euroopan laajuisiin kilpailuihin silloin, kun kilpailun teema sivuaa myös CAP-suunnitelman teemoja, kuten esimerkiksi laajakaistojen kehittäminen.

2.5 Innovaatioita ja yhteistyötä

2.5.1 EIP-AGRI ja muu innovaatiotoiminta

Maaseutuverkoston tehtävät tukevat innovatiivisuuden ja uudistushakuisuuden lisääntymistä maaseutuelinkeinoissa. Maaseutuverkoston toiminnassa tiedon välittymisen tehostaminen on keskeistä. Valittavat verkoston toimenpiteet kohdistetaan EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden toimenpiteisiin siten, että niillä kasvatetaan maaseudun innovaatio- ja uudistumispotentiaalia. Puhuttaessa innovaatioita edistävästä toiminnasta, pitää se sisällään myös elinkeinojen uudistumista tukevan toiminnan. Innovaatioiden ollessa läpileikkaava teema, tullaan toimenpiteitä käyttämään laaja-alaisesti, mutta tarvittaessa kohdentamaan rajattuihin teemoihin.

Maaseutuverkoston toimenpiteillä edesautetaan maaseudun toimijoiden tavoitelähtöistä yhteistyötä kaikissa teemoissa. Tämä toteutetaan mm. rakentamalla puitteet innovaatioita synnyttävälle tapahtumille, lisäämällä edellytyksiä tutkimustiedon jalkauttamiselle, sekä edesauttamalla kontaktien syntymistä myös maaseutuverkoston ulkopuolisiin yhteistyötahoihin yli aluerajojen tai kansainvälisesti. Verkosto tukee kansallisten ja mahdollisesti rahoituskaudella 2023–2027 syntyvien kansainvälisten EIP-ryhmien aktiivista toimintaa EIP-AGRI-verkostossa sekä edistää verkostoitumista muiden kansallisten maatalouden uusiin teknologioihin, digitalisaatioon ja innovaatioihin liittyvien hankkeiden ja toimijoiden kanssa. Se myös toimii aktiivisesti tukeakseen tiedon välittymistä yli jäsenmaarajojen.

Maatalouden innovaatioryhmien (EIP) hakuja ja käynnistymistä tuetaan virtuaalisin ja fyysisin tilaisuuksin. Vuoden 2025 aikana jatketaan kansainvälisten, temaattisten verkostoitumistilaisuuksien järjestämistä EIP-hankkeille ja muille innovatiivisille hankkeille, ja näihin kutsutaan mukaan myös Horisontti-hankkeita. Vuonna 2025 aloittaville ja käynnissä oleville innovaatioryhmille pidetään kuukausittain ajankohtaistapaamisia virtuaalisesti, missä ryhmät saavat vertaistukea ja voivat kertoa omia ajankohtaisiaan sekä antaa ideoita maaseutuverkostoyksikölle toiminnan tukemiseksi. Keväällä 2025 järjestettävässä SPRING'25 goes AgriVenture –tapahtumassa toteutetaan EIP-ohjelmakokonaisuus Itämeren maiden yhteistyönä. Tapahtumaan kutsutaan laajasti EIP-hankkeita ja niiden keskinäistä verkostoitumista ja yhteistyötä tuetaan.

Lisäksi toteutetaan jo neljänä vuonna järjestetty Innovaatiotori-yhteismessuosasto syksyn 2025 KoneAgria-messuilla. Innovaatiotorin jatkokehitysmahdollisuuksia kartoitetaan aktiivisesti sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Innovaatiotori on kerännyt laajasti hyvää palautetta ja sitä on esitelty

myös kansainvälisesti hyvänä käytäntönä. Tilaisuuksia hyödynnetään myös päättäneiden EIP-ryhmien tuloksien viestinnässä ja jatkohyödyntämisessä.

Vuonna 2024 toteutetun Alkutuotannon vaikuttavuuskiihdyttämön oppeja ja tukitoimia tullaan vuoden 2025 aikana hyödyntämään innovaatioiden edistämisen tukena. Maaseudun kehittäjiä osaamisen kehittäminen -painopisteen yksi iso toimenpide on eri sidosryhmien yhteistyön lisääminen ja uusien monialaisten hankkeiden syntyminen edistäminen. Viime vuonna kokeiltu Ideavirtaamo-konsepti on tarkoituksena skaalata alueelliseksi toimintamalliksi: vuoden aikana järjestetään fasilitointikoulutusta potentiaalisille alueellisten Ideavirtaamoiden vetäjille sekä osana koulutusta järjestetään ilmasto- ja ympäristöhankkeita aktivoiva valtakunnallinen Ideavirtaamo. Alueellisten Ideavirtaamoiden toteutusta voidaan jatkossa tukea palvelupakettien avulla.

2.5.2 AKIS-verkoston toiminnan tukeminen

Suomen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmassa kuvatun AKIS-verkoston toimintaa ja jatkokehittämistä tuetaan esimerkiksi siihen liittyvien tapahtumien järjestelyiden, verkoston sisäisen toiminnan ja työnjaon kehittämisen sekä kansainvälisen benchmarkkauksen osalta.

Rahoitusmahdollisuuksien, tuloksien ja muun innovaatioihin liittyvän tiedonkulun parempaa organisointia ja vastuunjakoa eri toimijoiden kesken edistetään keskeisten sidosryhmien kanssa pidettävissä AKIS-tapaamisissa. SPRING'25 goes AgriVenture –tapahtumassa AKIS-näkökulmaa nostetaan tällä kertaa esiin ilmasto ja ympäristö ja EIP-teemoissa.

Luonnonvarakeskuksen koordinoiman AgriHubin eli maatalousyrittäjien osaamisverkoston tukeminen on AKIS-verkoston rakentumisen ja vahvistumisen näkökulmasta tärkeää. Verkostoalusta on AKIS-kokonaisuudessa isossa roolissa ja se otetaan edelleen jatkokehitystyössä huomioon. Maaseutuverkosto tukee AgriHubin toiminnan ja rakenteiden suunnittelua, jotta päällekkäisen työn määrä saataisiin minimoitua ja verkostotyöhön liittyvää osaamista saataisiin jaettua. Tiedonvaihtoa EIP-hakujen ja EIP-ryhmien toiminnan osalta lisätään myös AKIS-verkostossa, jossa on sovittu, että EIP-aiheita käsitellään jokaisessa AKIS-tapaamisessa. AKIS-verkoston yhtenä tavoitteena on edistää monialaisten hankeverkostojen syntyä. Tätä tukee myös Ideavirtaamon skaalaaminen alueelliseksi toimintamalliksi.

Laaja AKIS-verkostokartoitus osana EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden aikaista arviointia teetettiin syksyn 2024 aikana. Maaseutuverkostoyksikkö tuki arvioinnin toteuttamista avustamalla kartoituskyselyn ja siihen liittyvän tulostilaisuuden markkinoinnissa. Verkostokartoituksen tuloksia ja johtopäätöksiä hyödynnetään vuoden 2025 toiminnan suunnittelussa.

2.6 Hyvät ideat jakoon

Maaseutuverkosto kerää ja jakaa esimerkkejä innovatiivisista ja liiketoimintaa uudistavista kokeiluista ja piloteista. Myös tietoa epäonnistumisista jaetaan. Jaettujen kokemusten hyötykäytöllä nopeutetaan innovaatioiden käyttöönottoa ja liiketoiminnan uudistumisprosessia sekä vältetään jo tehtyjen virheiden toistaminen. Hyviä ideoita jaetaan muun muassa hanketreffeillä.

Viestinnässä nostetaan esiin myös muuta innovaatioita ja elinkeinojen uudistumista koskevaa tietoa, mahdollisuuksia ja järjestettäviä tapahtumia. Tämä koskee mahdollisuuksien mukaan myös muiden

rahoittajien innovaatioita tukevia aktiviteetteja. Yhteistyötä eri rahoittajien kanssa edistetään yleisesti laajojen hankekokonaisuuksien syntymiseksi.

2.7 Lähiruokapäivä avaa ovet maaseudun elämyksiin

Lähiruokapäivä on kasvanut vuosi vuodelta yhä isommaksi valtakunnalliseksi tapahtumaksi. Lähiruokapäivä juhlistaa paikallista ruokaa, sen tuottajia ja maaseutua. Lähiruokapäivänä järjestäjät avaavat ovensa ja vierailijat pääsevät tutustumaan mm. siihen, miten ruokaa tuotetaan ja mitä muuta maaseudulta löytyy. Lähiruokapäivä on maaseudun avoimien ovien päivä.

Vuonna 2024 Lähiruokapäivä rikkoi jälleen ennätyksiä ja järjestäjinä mukana oli 318 vierailukohdetta, vierailijoita arviolta yli 100 000. Ensimmäistä kertaa vuonna 2024 Lähiruokapäivä järjestää myös joulutempauksen, jolloin Lähiruokapäivän kohteet voivat avata ovensa myös joulun alla.

Lähiruokapäivään panostetaan entistä enemmän tulevina vuosina - valmistelut alkavat keväällä ja jatkuvat pitkälle syksyyn, jotta voimme varmistaa tapahtuman onnistumisen ja laadun. Erityisesti laatuun tulee panostaa tulevina vuosina. Joulutempaus tuo Lähiruokapäivän osalta jatkuvuutta ja lisää sen tunnettuutta. Lähiruokapäivä avaa myös toimijoille mahdollisuuden verkostoitua keskenään sekä suuren yleisön kanssa, mikä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä. Tapahtuma tarjoaa alustan uusien kumppanuuksien luomiselle, paikallisen ruoan arvostuksen lisäämiselle ja edistää myös CAP toimien vaikuttavuuden esiin nostamista kohteiden avoimien ovien kautta. Useat Lähiruokapäivän vierailukohteet ovat hyödyntäneet tavalla tai toisella maaseudun kehittämisen CAP rahoitusta.

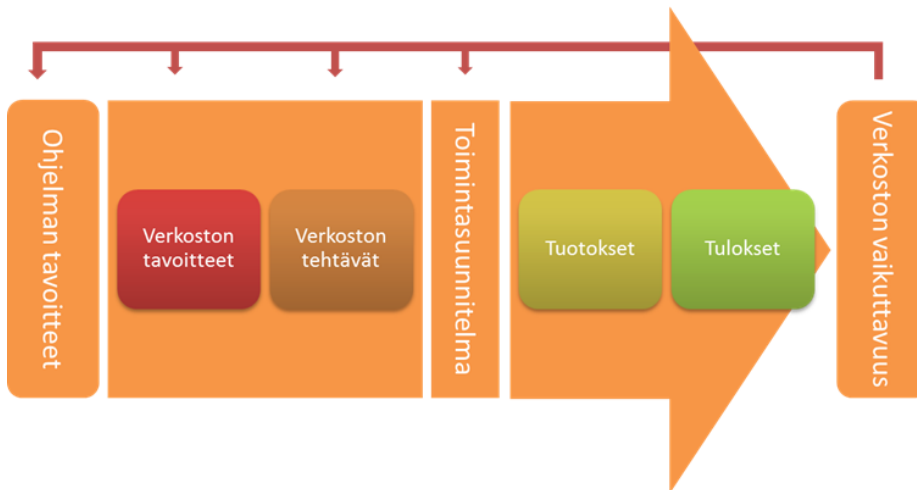
Vuonna 2025 Lähiruokapäivä osallistuu myös maaliskuussa järjestettävillä Lähiruokamessuille, mikä vahvistaa sen asemaa merkittävänä, valtakunnallisena tapahtumana. Järjestämme myös opintomatkan Viron Avatud Talude -päiville, joka tarjoaa arvokasta tietoa ja uusia ideoita tapahtumamme kehittämiseksi. Mukana opintomatalla ovat myös tulevien avajaistapahtumien avainhenkilöt sekä kutsuttuina virolaisten Lähiruokapäivä-opintomatkan vierailukohteet. Opintomatkojen – sekä Viroon suuntautuvan, että Suomeen suuntautuvan – osallistujajoukon laajentumisesta koskemaan myös muita EU-maita käydään keskusteluita EU CAP-verkoston kanssa. Lähiruokapäivän avajaistapahtumaa vietetään vuonna 2025 Laitilan Kasitorilla ja vuonna 2026 Loimaan Sarkamuseon yhteydessä.

2.8 Toiminnan arvioinnin välineet

Maaseutuverkostolla on toimintasuunnitelman mukaisesti viisi tavoitetta, joiden kautta toteutetaan myös maaseutuverkoston toiminnan arviointia osana maaseudun kehittämisohjelman 2014–2022 teknisen avun arviointia vuonna 2025. Maaseutuverkoston EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden tavoitteet ja niihin liittyvä toiminnan suunnittelu on kuvattu aiemmin luvussa 2 (Maaseutuverkoston toiminta käytännössä).

Arvioinnin pohja-aineistona ovat seurantatiedot, joita verkostopalvelut on kerännyt ja tulee keräämään toimintansa yhteydessä. Arviointiin hyödynnetään myös maaseutuverkostotoiminnasta komissiolle raportoitavia sekä kansallisesti kerättäviä indikaattoreita. Maaseutuverkoston arviointiin liittyvä suunnitelma sekä tarkempi tieto kerättävistä indikaattoreista ja muista arviointiin vaikuttavista tiedoista on luettavissa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 vaikuttavuuden arviointisuunnitelmassa.

EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 maaseutuverkoston arviointisuunnitelma valmistuu tammikuussa 2025. Siihen liittyvä suunnitelma sekä tarkempi tieto kerättävistä indikaattoreista ja muista arviointiin vaikuttavista tiedoista on luettavissa maaseutuverkoston EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 arviointisuunnitelmassa.

Maaseutuverkostoyksikkö toteuttaa toimintansa itsearviointia erillisen suunnitelman mukaisesti. Maaseutuverkostotoimintaan liittyvä EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 arviointi tullaan toteuttamaan vuonna 2028. Suunnitelmasta ja itsearvioinnin toteutuksesta voi tiedustella maaseutuverkostoyksiköstä.

3 VIESTINTÄ JA KOULUTUS LUOVAT TOIMINNAN KIVIJALAN

3.1 Viestintä

Vuoden 2025 aikana maaseutuverkoston viestinnässä keskitytään toimimaan yhteisten viestinnälle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Viestintäsuunnitelma nivoutuu luontevasti maaseutuverkoston toimintasuunnitelmaan, mikä mahdollistaa myös esimerkiksi maaseutuverkostoyksikön verkostokoordinaattoreiden osallistumisen entistä vahvemmin viestintäkampanjoiden suunnitteluun ja viestintätoimien hyödyntämisen omassa työssään. Viestintäsuunnitelma esittelee tavoitteet ja toimenpiteet tarkemmin.

Vuodelle on asetettu seuraavat tavoitteet:

Ulkoisen viestinnän tavoitteet

- **EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen merkitys tunnistetaan huoltovarmuuden ja turvallisuuden takaajana.** Tuomme esille EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen merkitystä huoltovarmuuden ja turvallisuuden teemoissa sekä kriittisen infran turvaamisessa. Lisäksi viestimme huoltovarmuuden ja turvallisuuden rahoituksen mahdollisuuksista esimerkiksi laajakaistatoimijoille ja vesihuoltoinvestointien rakentajille.

- **EU:n maaseuturahoituksen merkitys tunnistetaan kulttuurin edistäjänä.** Nostamme esiin EU:n maaseuturahoituksen avulla rahoitettuja kulttuurikohteita ja kulttuurihankkeita ja toteutamme aiheesta Leader-vaikuttavuuskampanjan.
- **Yhä useampi yrittäjä löytää maaseuturahoituksen mahdollisuudet.** Viestimme yritysten investointituen mahdollisuuksista. Tavoitteena on saada yrittäjiä hakemaan enemmän investointitukia yritystoimintansa kehittämiseksi.

Viestinnän verkostotyön tavoitteet

- Viestintämme ympäristö- ja ilmastoteemoista on vaikuttavampaa
- Viestinnän kieli on ymmärrettävämpää tuenhakijoille ja -saajille
- Maaseutuviestinnän koordinaattoreiden keskinäinen yhteistyö vakiintuu. Maaseutuviestinnän koordinaattoreille tarjotaan mm. mahdollisuus osallistua pienryhmissä toteutettavaan vertaisoppimisprosessiin. Prosessin aikana mm. vierailaan muilla alueilla tutustumassa kyseisen alueen viestintäverkoston toimintaan ja alueen maaseutuviestinnän koordinaattorin arkeen. Vertaisoppimisprosessin tavoitteena on edistää osallistujien ammatillista kehittymistä, vahvistaa alueellista viestintäyhteistyötä ja tukea hyvien käytäntöjen jakamista sekä uusien ideoiden löytämistä. Prosessi tarjoaa osallistujille mahdollisuuden oppia toisiltaan ja benchmarkata toimintatapoja käytännön tasolla. Tavoitteena on myös tukea osallistujia löytämään ratkaisuja viestinnän haasteisiin ja kehittämään omia toimintamallejaan. Vertaisoppimisen kautta tavoitellaan myös uusia yhteistyömahdollisuuksia ja verkostoitumista, mikä tukee pitkäaikaisen alueellisen yhteistyön kehittymistä.
- Vertaisoppimisprosessin toteuttamisessa hyödynnetään jo tutuksi tulleen palvelupakettikonseptin käytäntöjä lähinnä KV-palvelupaketin vierailukäytäntöjä soveltaen. Kriteerit vertaisoppimisprosessille valmistuvat vuoden 2025 alkupuolella ja toiminta käynnistyy sen jälkeen koko rahoituskauden ajaksi.
- Kehitämme verkkosivustoja ja visuaalisuutta sekä tuotamme materiaalia
- Ett speciellt fokusområde: Åland och dess CAP-kommunikation

Lisäksi järjestämme yhdessä maaseutuviestinnän koordinaattoreiden kanssa viestintäaiheisia koulutuksia, jotka hyödyttävät laajasti maaseutuviestijöiden verkostoa eli sidosryhmäorganisaatioitamme ja hankkeiden toteuttajia. Vanhan kauden tuloksia ei edelleenkään unohdeta, vaan niitä hyödynnetään edelleen viestinnässä jakamalla esimerkiksi parhaita edellisen kauden esimerkkejä ja kansainvälisissä hankekilpailussa menestyneitä hankkeita. Maaseutu.fi-sivustolle kootaan pysyvä osio vuosien saatossa menestystä saaneille hankkeille.

Viestinnän toimia voi seurata [päivittyvästä vuosikellosta](#).

3.1.1 Temaattiset viestintäverkostot

Temaattisten viestintäverkostojen avulla vahvistetaan viestintää yhteistyössä sidosryhmien kanssa erityisesti ruotsinkielisen viestinnän sekä kansallisen Leader-toiminnan osalta.

Ruotsinkielisen viestintäverkoston tavoitteena on kokoontua verkossa sekä fyysisesti, ja jatkaa vuonna 2023 aloitettua työtä. Vuonna 2025 ruotsinkielisen viestintäverkoston suunnitteilla on tehdä reissu Ahvenanmaalle tutustumaan ja verkostoitumaan kollegoihin.

Leader-viestintäverkostotoiminnan tavoitteena on vuoden 2025 aikana toteuttaa vuoden aikana hyödyntää vaikuttavuustyön myötä syntyneitä vaikuttavuusmallia yksi teemakampanja. Lisäksi tavoitteena on vakiinnuttaa tiedonkulku verkoston keskuudessa ja varmistaa, että esimerkiksi yhteiset materiaalit ja työkalut päätyvät kaikkien hyödynnettäviksi.

3.1.2 Verkkosivustot ja sosiaalinen media

Maaseutu.fi- ja Maaseutuverkosto.fi-sivustojen kehitystyötä jatketaan vuonna 2025. Niin valtakunnallisia, kuin alueellisia osioita kehitetään entisestään. Maaseutu.fi-sivuston osalta tavoitteena on rakenteen ja sisältöjen kehittäminen analytiikan ja palautteen pohjalta sekä englanninkielisen sivuston rakentaminen. Tavoitteena on myös parantaa sivuston hakukonenäkyvyyttä. Käyttäjätutkimus tehdään myös maaseutuverkosto.fi -sivuston osalta, ja tuloksia hyödynnetään sivuston käytettävyyden parantamiseksi.

Maaseutuverkosto.fi-sivuston osalta yksi iso tavoite on tekoälyn valjastaminen entistä vahvemmin osaksi sivuston toiminnallisuuksia sekä taustatiedon käsittelyyn. Verkostoalustan hanketyön tueksi tarjoamien mahdollisuuksien markkinointia jatketaan, tavoitteena on edelleen kasvattaa hyvään vauhtiin päässyttä hankekorttien haltuunottoa ja tarjota hankerekisterin käyttäjille uusia työkaluja hankkeiden tulosten löytämiseen ja tulosten visualisointiin esimerkiksi automaattisesti luotavan grafiikan avulla. Vuonna 2024 avatun tietopankin käyttöönottoa hanketoimijoiden keskuudessa lisätään aktiivisella viestinnällä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja ilmastoyksikön hallinnoimassa Tehoava-hankkeessa tullaan pilotoimaan RAG-tekoälyteknologiaa verkostoalustalla oleviin Hiilestä kiinni -hankkeiden tietokortteihin. Onnistuessaan hankkeessa pilotoitua tiedon löytämisessä avustavaa tekoälyä voidaan laajentaa koskemaan kaikkea verkostoalustan sisältöä.

Maaseutuverkostolla on käytössään valtakunnalliset sosiaalisen median kanavat Facebookissa, Instagramissa, X:ssä, LinkedInissä ja YouTubessa. Lisäksi käytössä on Lähiruokapäivän kanavat Facebookissa ja Instagramissa. Valtakunnallisten kanavien lisäksi alueviestijöillä on käytössään alueellisesti hallinnoituja sosiaalisen median kanavia.

Sosiaalisen median päivittämisen tukena on sosiaalisen median strategia, ja kaikissa sosiaalisen median kanavissa viestitään CAP-tavoitteisiin pohjautuen. Facebookissa Maaseutu – tilaa elämälle -kanavalla ja Instagramissa maaseutu.fi-kanavalla jaetaan tarinoita ja oivalluksia maaseudulta. LinkedInissä keskitytään erityisesti maaseutuverkoston tapahtumaviestintään ja asiantuntijoiden osaamisen esilletuomiseen. YouTubessa on videokirjasto, jonne kootaan webinaari- ja koulutustallenteita sekä viestinnässä käytettäviä mainosvideoita.

Vuoden 2025 tavoitteena lanseerata myös uusi verkkokauppa, josta ELY-keskukset, Leader-ryhmät sekä YT-alueet voivat tilata tarjottavan saldon edestä oman tarpeen mukaan EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen visuaalisella ilmeellä olevaa jakotavaraa, kuten kuivattuja mustikoita ja kyniä.

3.2 Koulutus

Vuoden 2025 koulutusaihekokonaisuudet muodostuvat paljolti maaseutuverkoston toimijoiden toiveiden pohjalta. Näitä toiveita ja ehdotuksia on kerätty verkostotapahtumien yhteydessä ja sidosryhmäneuvotteluissa.

Maaseutuverkoston koulutuksia suunnataan niille tahoille, jotka välittävät EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden puitteissa tietoa edelleen omille sidosryhmätahoilleen. Koulutuksen ensisijaisena kohderyhmänä eivät siis ole tuensaajat, vaan EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden parissa toimivat hallintoviranomaiset, Leader-ryhmät, neuvojat, hanketoimijat ja muut tietoa edelleen välittävät sidosryhmätahot ja verkostot.

Koulutukset jaetaan kahteen kokonaisuuteen: maaseutuverkostoyksikön koordinoimiin sekä mahdollistamiin koulutuksiin. Koordinoitavissa koulutuksissa järjestelyvastuussa on pääsääntöisesti maaseutuverkostoyksikkö. Maaseutuverkostoyksikön mahdollistamissa koulutuksissa järjestelyvastuussa on yhteistyötaho. Maaseutuverkostoyksikön mahdollistamaa koulutusta toteutetaan pääsääntöisesti koulutuksen palvelupakettien kautta (ks. Liite 5. Palvelupaketit), mutta myös muu yhteistyö koulutusjärjestelyjen suhteen on mahdollista.

Maatalouspolitiikan suunnitelmakauden osalta mukaan maaseutuverkostotoimintaan tuli myös 1 pilarin toiminta. Viljelijäkoulutukseen liittyvän koulutusmateriaalin jakoa pyritään keskittämään ja edistämään Maaseutu.fi-sivustolla maaseutuviestinnän koordinaattorien ylläpitämien alueellisten sivustojen kautta. Maaseutuhallinnon viranomaisille järjestetään noin kerran kuukaudessa heidän osaamistaan tukevaa taustoittavaa koulutusta esimerkiksi seuraavista aiheista: tekoälyn hyödyntäminen työssä, maaseudun biokaasuun ja bioenergiaan liittyvät investoinnit, muiden EU-maiden maataloustukijärjestelmien esimerkkejä, vieraslajikoulutusta, maatalouden rakennetukikatsaus ja maatalouden älyteknologia.

Maatalouspolitiikan suunnitelmakauden myötä vaatimukset maatalousyrittäjien osaamiselle ympäristö- ja ilmastotoimien osalta korostuvat entisestään. Neuvonnalla on keskeinen rooli tämän osaamisen lisäämisessä. Maaseutuverkostoyksikkö tukee maa- ja metsätalousministeriötä ja muita keskeisiä sidosryhmiä neuvonnan täydennyskoulutuksen ja siihen liittyvien tilaisuuksien järjestämisessä.

Yhteistyötä tehdään myös LIFE-rahoituksen saaneen luonnon monimuotoisuutta edistävän valtakunnallisen Priodiversity LIFE-hankkeen ja sen verkostokoordinointi- ja koulutusosion kanssa. Ruokaviraston hankekumppanuudesta ja verkostotoiminnasta vastaava henkilö on Ruokaviraston palveluksessa ja hän työskentelee tiiviissä yhteistyössä Maaseutuverkostoyksikön kanssa. Toiminnalla mahdollistetaan tiivis yhteistyö rahastojen toimien välillä, vältetään päällekkäinen toiminta ja haetaan parhaan käytännöt ja synergia toimijoiden kesken. Priodiversity LIFE –hankkeen ja Maaseutuverkostoyksikön välille pyritään suunnittelemaan yhdessä toteutettavia toimia erityisesti luonnon monimuotoisuus -teemaan liittyen.

Koulutusten yhtenä tavoitteiden onnistumisen mittarina käytetään tapahtumakyselyistä muodostuvia numeerisia kriteerejä. Maaseutuverkoston koulutusten yhtenä kriteerinä on pidetty keskiarvoa, joka on laskettu palautekyselyvastausten seuraavista osa-alueista: tapaamisen ajankohta, paikka, puhujat, ennakkoinformaatio sekä järjestelyt. Näitä arvioidaan asteikolla 1–5. Osa-alueiden yhteinen keskiarvo antaa varsin hyvän kuvan koulutustapahtuman tasosta. Palautekysely lähetetään sähköpostilla osallistujalistan mukaisesti kaikille osallistujille. Lisäksi verkostotapahtumien ilmoittautumisen yhteydessä kerätään tietoa tapahtuman kohdistumisesta eri sidosryhmätahoille. Koulutus- ja verkostotapahtumien sisältöön voi perehtyä tarkemmin vuoden 2025 koulutussuunnitelmassa liitteessä 3.

3.2.1 Neuvojen täydentävä koulutus

Neuvonnan avulla innovaatioita ja uudistumista voidaan edistää yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti. Neuvontaa annetaan niin Maatalouden neuvontapalvelut -järjestelmän kuin muidenkin järjestäjien toimesta. Neuvonnan kysyntää tehostetaan kohdennetulla tiedonvälityksellä, jonka avulla voidaan tavoittaa myös passiivisia toimijoita. Verkoston toimenpiteillä edistetään neuvojen täydennyskoulutusta siten, että neuvojen verkostoituminen myös muihin innovaatioita edistäviin toimijoihin vahvistuu.

Täydentävien koulutusten räätälöintiä tehdään MMM:n, Ruokaviraston ja maaseutuverkostoyksikön yhteistyönä. Myös yhteistyö Luonnonvarakeskuksen koordinoiman AgriHubin, sen AKIS-verkoston sekä muiden älymaatalous-teeman parissa toimivien tahojen kanssa on tärkeässä roolissa neuvojen osaamisen kehittämisessä. Koulutusten tarvekartoitusta tehdään neuvouautiskirjeen sekä järjestettyjen tilaisuuksien palautteen kautta. Maaseutuverkostoyksikkö järjestää tai mahdollistaa myös muita innovaatioita ja elinkeinon uudistumista tukevia toimia maaseutuverkoston välittäjäorganisaatioille ja muille kiinnostuneille tarpeen mukaan.

Neuvojen osaamista kehitetään vastaamaan uuden strategiasuunnitelman tavoitteita ja Maatalouden neuvontapalvelut -järjestelmän aihealueita. Ilmasto- ja ympäristö, sosiaalinen ehdollisuus sekä riskien hallinta ovat tärkeitä teemoja vuosien 2024–2025 täydentävän koulutuksen tarjonnassa. Lisäksi neuvojen roolia AKIS-järjestelmän tiedon välittäjinä ja jalkauttajina nostetaan vahvasti esille eri tilaisuuksissa. Neuvojista tulee valmentajia, jotka edistävät tuottajien tiedon hankintaa antamalla tähän työhön parhaat mahdolliset työkalut ja näiden käyttökoulutuksen. Tavoitteena on, että neuvoja ei enää ole auktoriteetti, vaan hänen tehtävänä on toimia yhä enemmän tuottajan tukena, myös henkisen ja työssäjaksamisen tukijana. Teknologia ja asiantuntijajärjestelmät kehittyvät sellaisiksi, että ne pystyvät hyödyntämään sekä erilaisten antureiden pelloilta ja tuotantotiloista tuottamia ajantasaisia tietoja, että muita tarkoituksia varten tuotettuja tietoja.

3.3 Hyvät käytännöt ja verkostot

Maaseutuverkoston tehtävänä on edistää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa verkoston osapuolten välillä. Lisäksi maaseutuverkosto edesauttaa hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen leviämistä. Nämä toimintatavat ovat läsnä kaikessa toiminnassa.

Maaseutuverkoston keskeinen tehtävä on koota ja välittää tietoa hyvistä esimerkeistä ja käytännöistä verkoston toimijoiden kesken. Maaseutuverkosto tukee erilaisten yhteen sovitettujen ja yhtä aluetta laajempien hankekokonaisuuksien syntyä ja uusien ideoiden leviämistä sekä ohjelman tuloksellisuuden lisääntymistä. Hyviä esimerkkejä kerätään kansalliseen ja kansainväliseen tarpeeseen kaikilta ohjelman prioriteettialueilta korostaen uusia ja tehokkaimpia toimintamalleja ohjelman toimenpiteisiin ja niiden toteuttamiseen liittyen. Lisäksi hanketoimijoiden verkostoitumista tuetaan temaattisten hanketreffien ja muiden hanketoimijoita kokoavien ja verkottavien tapahtumien kautta.

Hyvien käytäntöjen kerääminen ja jakaminen erityisesti vaikuttavuuden näkökulmasta tulee olemaan tärkeässä roolissa myös vuoden 2025 aikana. Tieto ei edelleenkään välity tarpeeksi tehokkaasti, ja tähän pyritään kehittämään uusia tehokkaampia toimintatapoja. Yksi uusi toimintatapa on maaseutuverkosto.fi -verkostoalusta, joka luo kohtaamispaikan kaikille maaseudun kehittäjille ja heidän hankkeilleen. Verkostoalustalle yhdessä AgriHubin kanssa rakennettu tietopankki edistää hyvien käytäntöjen

keräämistä yhteen paikkaan. Haaste on tiedostettu yleisesti, sekä kotimaassa että Euroopan verkostossa, sama haaste on kaikilla verkostoilla.

Suomalainen maaseudun kehittämistyö kiinnostaa myös EU-tasolla. Euroopan maaseutuverkostoyksikön (EU CAP Network) lanseeraama Agriculture and Rural Inspiration Awards –kilpailu nostaa esille jäsenmaiden mielenkiintoisia hankkeita. ARIA-hankekilpailun ja muiden Euroopan maaseutuverkoston kanavien kautta pyritään tekemään näkyväksi Suomessa tehtävää kehittämistyötä. Suomalaisia asiantuntijoita aktivoidaan myös osallistumaan Euroopan maaseutuverkoston eri työryhmien toimintaan, johon kansallinen maaseutuverkosto lähettää edustajiaan.

Maaseutuverkostoyksikkö on edustettuna Euroopan maaseutuverkoston pysyvissä työryhmissä. Nimetyt edustajat ovat työryhmissä ”Subgroup on Innovation and Knowledge Exchange”, ”Subgroup on LEADER and Territorial Development” sekä ”Subgroup on CAP Strategic plans”. Lisäksi maaseutuverkostoyksiköstä on edustajat myös Euroopan maaseutuverkoston ohjausryhmässä ja Assemblyssä. Ryhmiin osallistuvat tahot on nähtävissä maaseutuverkosto.fi-sivustolla, jonne myös edustusten muutokset päivittyvät.

Yhteistyö Itämeren alueen maaseutuverkoston kanssa on tiivistä. Sitä jatketaan myös vuonna 2025. Maaseutuverkostoyksikön toimesta järjestämme Itämeren alueen kollegoille joka kuukausi virtuaalisen kahvihetken, jossa vaihdamme vapaamuotoisesti hyviä käytäntöjä ja myös ideoimme, mitä voimme tehdä yhdessä. Tämä suuralueyhteistyön toimintamalli on monistettu Euroopan maaseutuverkostoyksikön toimesta myös muille alueille.

Vuoden 2023 aikana käynnistynyt neljän Itämeren maan (Latvia, Ruotsi, Suomi, Viro) yhteistyö EIP-hankkeiden kansainvälisen verkostoitumisen ja verkottamisen edistämiseksi jatkuu. Verkostoyhteistyön tavoitteena on mahdollistaa ainakin yksi synkronoitu EIP-haku, jossa tavoitellaan kansainvälisten EIP-hankkeiden syntymistä. Vuoden 2025 aikana tunnustetaan hallinnon EIP-prosessin synkronoinnin paikkoja ja pyritään ratkaisemaan esiin nousevia haasteita hakujen synkronoinnin mahdollistamiseksi. Kesän aikana mahdollisesti järjestetään jo kansainvälinen verkostoitumistilaisuus tai innovaatioleiri kansainvälisten kumppanuuksien synnyttämiseen. Yhteistyö täydentää aiempaa Network to innovate –webinaarisarjaa, jonka avulla hankkeiden tuloksia ja hyviä käytäntöjä on nostettu esiin kansainvälisesti.

Kansainvälisen yhteistyön osalta toimintasuunnitelmassa on ainakin kahden kansainvälisen EU-tapaamisen järjestäminen Suomessa. 25.-27.3.2025 järjestämme Kouvolassa ja Kymenlaaksossa ’Circular bioeconomy – valorisation of forest by-products’ -työpajan yhteistyössä EU:n maaseutuverkoston ja komission kanssa. Työpaja kerää noin 100 asiantuntijaa ympäri EU:ta keskustelemaan ja jakamaan kokemuksia innovaatioihin ja EIP-Agri-toimintaan liittyen. Syyskaudelle olemme ilmoittaneet EU:n Rural Pact Support-yksiköllemme kiinnostuksemme järjestää Rural Pact Policy Lab teemalla Rural Resilience ja Critical Infrastructure.

Euroopan meri-, vesiviljely- ja kalatalousrahaston toimijoiden verkostoitumista edistämään on käynnistynyt kalatalousverkosto, ja yhteistyötä ja synergiaa verkostojen välillä edistetään verkostoalustayhteistyöllä. Kalatalousverkosto on osa maaseutuverkosto.fi-alustaa omalla pääsivullaan, kalatalousverkosto.fi. Pääsivut ovat kalatalousverkostolla, maaseutuverkostolla ja AgriHubille erikseen. Kustannussäästöjen lisäksi samalla luodaan virtuaalinen kohtaamis- ja tiedonvälityspaikka maatalouden ja kalatalouden toimijoille.

Finlands och Sveriges landsbygdsnätverk har många gemensamma teman verksamhetsmässigt men även med tanke på Ålands särställning är det viktigt att utveckla samarbeten kring till exempel utbildnings- och nätverksträffar som kan ske på svenska. Samefrågor har även lyfts fram som tema där samverkan nätverksenheter emellan är att föredra. Nätverket samlas 4–6 gånger per år, mestadels digitalt men även fysiska nätverksträffar är att eftersträva.

Toimintasuunnitelmassa olevia maaseutuverkoston tapahtumia toteutetaan yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa. Alueiden oma aktiivisuus ja aloitteellisuus on keskeinen maaseutuverkostotoiminnan onnistumisen lähtökohta. Alueiden viestinnän tekijät osallistuvat aktiivisesti EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden viestintään ja viestintäverkoston toimintaan. Hyviä alueverkostojen toimintamalleja tuodaan esille ja alueellisille verkostoille tarjotaan palvelupaketteja verkostotoiminnan mahdollistamiseksi.

Yhteistyössä maaseutuverkoston toimijoiden kanssa maaseutuverkostoyksikkö voi mahdollistaa myös muut tarpeelliseksi katsottavat alueelliset, valtakunnalliset ja kansainväliset maaseudun kehittämissuunnitelmien toteutusta edistävät tapahtumat.

Maaseutuverkostoyksikkö voi yhteistyössä alueiden kanssa organisoida myös mahdollisia muiden maiden maaseudun kehittämisen ryhmien ja edustajien vierailuja Suomessa sekä vastaavasti vierailuja muihin maihin.

4 MAASEUTUVERKOSTON RAHOITUSSUUNNITELMA

Maaseutuverkoston rahoitussuunnitelma perustuu seurantakomitean hyväksymään EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden teknisestä avusta kansalliselle maaseutuverkostolle osoitettuun käyttösuunnitelmaan. Maaseutuverkostotoiminnalle osoitettiin vuoden 2023 alusta lukien teknisen avun 1. käyttöerässä 8 miljoonan euron rahoitus vuosille 2023–2026, jolla tuetaan maaseutuverkostotoimintaa. Lisäksi 2. käyttöerässä vuosille 2027–2028 on toimintaan osoitettu 2 miljoonaa euroa. Vuosittain budjetoidut varat ovat käytössä niin kauan kuin varoja on jäljellä ja vasta sen jälkeen siirrytään käyttämään seuraavan vuoden rahoituskiintiötä. Teknisen avun käyttösuunnitelmassa ensimmäisen rahoituserän varat vuosille 2023–2026 ovat käytettävissä vuoteen 2028 saakka.

Vastaavasti toisen rahoituserän varat vuosien 2026–2028 osalta ovat käytössä 2030 saakka. Maaseutuverkostotoiminnan puitteissa uuden kauden varat on otettu käyttöön rakenteiden osalta kesäkuun alussa vuonna 2023. Rahoituskauden henkilötyövuosien määrä on 65 HTV:tä.

Vuoden 2025 budjetti on 2 045 000 euroa rahoituskauden 2023–2027 teknisen avun määrärahasta. Rakenteiden osalta EU:n maatalouspolitiikan rahoituskauden 2023–2027 määräraha on otettu käyttöön kesäkuun alussa 2023. Kokonaisuudessaan määräraha on käytössä elokuun alusta 2023. Määrärahakokonaisuuksia koskevista erittelyistä on kerrottu tarkemmin taulukon jälkeisessä osiossa.

Rahoitussuunnitelma vuodelle 2025

	Budjetti 1.-12.2024	Toteutunut 1.-12.2024	Budjetti 1.-12.2025
Henkilöstömenot	975 000	0	975 000
Muut kulut	4 000	0	4 000
Viestintä	500 000	0	500 000
Koulutus	333 800	0	269 000
Hyvät käytännöt ja verkostot	207 000	0	297 000
Yhteensä	2 019 800	0	2 045 000

Maaseutuverkoston kulut jaetaan maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin ja toimintasuunnitelman laatimiseen ja täytäntöönpanoon. Maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin (henkilöstömenot) sisältyvät kaikki maaseutuverkostoyksikön henkilöstöön liittyvät kulut (palkkaus- ja sivukulut sekä matkakulut ja henkilöstön koulutukseen liittyvät kulut) sekä Ruokavirastossa sijaitsevan maaseutuverkostoyksikön muut yksikön toimintaan liittyvät kuluerät. Palkkauskulut sisältävät noin kymmenen kokoaikaisen henkilön palkkauskulut sekä mahdollisten määräaikaisten kausityöntekijöiden ja harjoittelijoiden palkkauskulut.

Toimintasuunnitelman kustannuksiin sisältyvät laajan maaseutuverkoston palvelut, esim. viestintään, koulutustilaisuuksiin, hyviin käytäntöihin ja verkostoihin liittyvät kulut.

Viestinnän kustannukset koostuvat Maaseutuverkosto.fi, Maaseutu.fi-, Landsbygd.fi-, Rural.fi, lähiruokapaiva.fi sekä laajakaista.info-sivustojen ja näiden alisivustojen kehitys- ja uudistustyöstä, julkaisujen (esitteet ja oppaat) sekä liitelehtien tuottamisesta, kuvituskuluista, maaseutuohjelmien pr-materiaalin tuottamisesta, kansainvälistymistä edistävän materiaalin tuottamisesta, messukuluista, Manner-Suomen maaseudun kehittämishjelmien tiedotuskylttien tuottamisen kuluista, viestintäverkoston toimintaan ja koordinointiin liittyvistä kuluista sekä muista mahdollisista viestintäkuluista. Viestinnän toimenpiteet budjetoidaan ja budjetin toteutumista seurataan seuraavien tapahtumakokonaisuuksien kautta:

- Maaseutu.fi
- Markkinointimateriaalit
- Messut
- Muut viestintäkanavat
- Painotuotteet
- Tiedotuskyltit
- Valokuvat ja videot
- Yleinen viestintä
- Tulostiedotus/vaikuttajamarkkinointi
- Laajakaista.info.fi

Vastaavia tapahtumakokonaisuuksia on käytetty edellisen ohjelmakauden maaseutuverkostotoiminnan loppuraportoinnin yhteydessä, joten tapahtumakokonaisuuksia voidaan verrata myös edellisen ohjelmakauden raportointiin.

Koulutustapahtumat sisältävät maaseutuverkostoyksikön järjestämien, palvelupaketteina toteutettujen, yhteistyössä sidosryhmien kanssa järjestettyjen koulutustapahtumien ja ostopalveluna toteutettavien koulutusten kustannukset sekä monipuolisen koulutusmateriaalin tuottamisen.

Koulutuksia budjetoidaan ja budjetin toteutumista seurataan muun muassa seuraavien tapahtumakokonaisuuksien kautta. Tapahtumakokonaisuuksia lisätään tarpeen mukaan:

- EIP-koulutukset
- Elinkeinojen kehittäminen
- Hanketoimijoiden koulutukset
- Koordinointi- ja valtakunnalliset hankkeet
- Neuvo 2030
- Koulutus palvelupaketit
- Kv-koulutukset
- Leader-koulutukset
- Muut koulutustapahtumat
- Viestinnän koulutukset
- Viranomaisten hallinnonalat
- Yhteisöllinen kehittäminen
- Rakennetukien koulutus
- Maaseutuparlamentti
- Gaalat
- Lähiruokapäivä
- Ympäristö ja ilmasto koulutukset

Hyvät käytännöt ja verkostot -kulut koostuvat verkostotapahtumista, analyysien teettämisestä sekä tulosten ja esimerkkien esilletuomisesta aiheutuvista kuluista. Lisäksi kustannukset voivat koostua muiden maiden vierailijaryhmien vastaanottamisesta, mahdollisista asiantuntijakuluista, kv-seminaareista ja mahdollisista eri sidosryhmien kanssa tehtävistä opintomatkoista (osa kustannuksista: muun muassa yöpymiset, kohdemaassa matkaohjelman kulut) Euroopan maihin sekä muista kansainvälistymisen edistämiseen liittyvistä kuluista.

Hyvät käytännöt ja verkostoituminen -tapahtumia budjetoidaan ja budjetin toteutumista seurataan muun muassa seuraavien tapahtumakokonaisuuksien kautta.

Tapahtumakokonaisuuksia lisätään tarpeen mukaan.

- Ajankohtaispäivät
- Innovaatioleirit ja innovaatiokumppanuus (EIP)
- Kv-palvelupaketti
- Kv-työn tapahtumat
- Pohjoismaa-Baltia maaseutuverkostot

- Ohjausryhmätoiminta
- Valtakunnallisten hankkeiden arviointiryhmä
- Verkosto- ja hanketapaamiset
- Muut hyvät käytännöt ja verkostotapahtumat
- Älykkäät maaseudut
- Maaseutuverkosto.fi
- Ympäristö ja ilmasto verkostotapahtumat
- Fokusryhmä ympäristö ja ilmasto
- Fokusryhmä Svenskspråkig

Rahoitussuunnitelman puitteissa voidaan tehdä vuosittain muutoksia eri kululajien välillä.

LIITTEET

[Liite 1. Maaseutuverkoston ohjausryhmä](#)

[Liite 2. Maaseutuverkostoyksikkö](#)

[Liite 3. Koulutussuunnitelma 2025](#)

[Liite 4. Viestintäsuunnitelma 2025](#)

[Liite 5. Palvelupaketit](#)